

פ ר ט י כ ל מ ס' ג' / 34

מישיבת ועדת הפנים, ביום ג', יד' בסיון
תשי"ד - 15.6.1954

א. כהן	היו"ר ג. חת	גובחנו:
א. כלפון	א. אליסר	
ח. מגורי-כהן	ע. אסף	
א. פרי	ט. הלל	
ט. פרלסטטיין	א. חביבי	
ג. קמין	ס. חזני	
	י. יסעיהו	

מוזמנים:
 שר הפנים י. רוקח
 ש. סילברסטון - משרד הפנים
 מר גלאס - משרד המשפטים
 מר הניג - משרד האוצר
 מר סי - משרד הפנים

- סדר היום: (1) אונאת הצבור בעניני כשר וטרף
 (2) חוק לתקון פקודת מסי העירייה והממשלה (פיטורין), תשי"ד - 1954.
 (3) גביית מס רכוש עירוני
 (4) גבולות עירוניים בחיפה
 (5) מסקנות ועדת הפנים לבירור בעיית עזיבת הארץ לצמיתות.

(1) אונאת הצבור בעניני כשר וטרף

היו"ר ג. חת:
 הכנסת העבירה לנו את ענין אונאת הצבור בעניני כשר וטרף שהועלה לסדר היום על-ידי חבר הכנסת לורנץ ועלינו לקבוע באיזה צורה לספל בזה.

ע. אסף:
 על הממשלה לעבוד הצעת חוק נגד אנשים העוסקים באונאת הצבור. אפשר גם לבחור בוועדת-מסנה אשר תתקשר עם משרד הדתות ותציע איזון הצעה.

החלטה:
 לבחור בוועדת-מסנה, אשר תביא מסקנותיה למליאת הוועדה, בהרכב חברי הכנסת: -
 מ. חזני (מרכז), י. יסעיהו, ח. מגורי-כהן, א. פרי, ש. פרלסטטיין.

(2) חוק לתקון פקודת מסי העירייה והממשלה (פיטורין),
 תשי"ד - 1954

היו"ר ג. חת:
 כתבתי מכתב לשר הפנים, בו ציינתי את שאלות חברי הוועדה (מכתב מס' 1501/24102 מ-8.6.54).

שר הפנים י. רוקח:
 אני רוצה להקדים ולומר כי המוסדות הלאומיים והמדינה עשו עול גדול לרשויות המקומיות בקשר עם תשלום מסים, ועברה שנה של ויכוחים עם כל מיני מוסדות בכדי להניע אותם להכיר בזה, שהרשויות המקומיות אינן יכולות להסיל את כל עול השרותים על האוכלוסייה הפרטית. המדינה עצמה היא עכשיו בעל הרכוש הגדול ביותר בארץ, ויש מקומות שכל הנכסים הם נכסי המדינה.

הקרן הקיימת היתה מעבירה את המסים אל החוכרים, היא היתה בעלת הקרקע בדרך כלל; הסוכנות היתה בעיקר בעלת הבניינים. בכפר היו אלה אדמות של הקרן הקיימת, הבניינים של המתישבים, והמתישבים היו משלמים. לממשלה היו שלשה מיני רכוש: רכוש קרקעי שעבר מהאפוטרופוס לרשות הפיתוח, ועליו היא סרבה לשלם מסים; היו לה הבניינים והרכוש הנטוש, שעליהם האפוטרופוס שילם כל הזמן מסים, בהנחה ידועה. כן היו בידיה שיכונים שאגף השיכון במשרד העבודה הקים, ורצה להסתמך על החוק של שחרור הממשלה ממסים. הגעתי להסכם עם אגף השיכון, לשלם בעד הרכוש הזה מסים לעיריות, ולשנת 1952/53 - 1953/54 גמרנו הסכם גלובאלי על 180 אלף ל"י מס רכוש, שחלקנו בין הרשויות המקומיות לפי מספר הדירות שנבנו על ידי אגף השיכון. מ-1954/55 הם משלמים את המסים הרגילים.

בנוגע לקרקעות, עד עכשיו לא רצו לשמוע על תשלום מסים עליהן. אגעתי לידי הסכם עם מר שטנר - שאושר על-ידי שר האוצר - כי רשות הפיתוח אינה משוחררת ממסי קרקעות, אלא מחלקים זאת לשנים. באותם הגושים שבהם הבנייה היא מעל לשליש של השטח, רשות הפיתוח משלמת מסי קרקע כמו אחרים. באותם השטחים - והם הרוב - סבנו פחות מסליט, רשות הפיתוח תשלם 0,75 לסנה, מההערכה של העיריה או המועצה המקומית. זה יביא לידי הבראה של היחסים בין הצדדים.

עם הסוכנות עד היום לא יכולנו לגמור שום דבר. היה ברור שב-1952 באר-שבע או עכו לא יכלו בכלל להתקיים ולחשוב על סידורים נוספים בלי זה. עכשיו רוח להם, למרות שאני חושב כי הממשלה מתאכזרת לעיריות בזה שהיא למשל, גובה מהם כל בלו וכל תשלומים על צמיגים, מלט וכו'. יש לי עכשיו ויכוח מר מאד על כך עם האוצר, כי זה עולה בסכומים עצומים לרשויות.

ראיתי שהמטא-ומתן לא ייגמר באופן אדמיניסטרטיבי ובהכנסת זאת לחוק. היועץ המשפטי של שר האוצר אמר לו שאפשר לעשות זאת באופן אדמיניסטרטיבי ואין צורך בחוק, אולם אני אינני מקבל גירסה זו. לפי החוק של 1938 הממשלה משוחררת מתשלום מסים. והיות ויש סעיף כזה, המסחך את הממשלה, צריך לתקן את החוק בכדי שהיא תהיה חייבת לשלם והדבר לא יחיה תלוי ברצונה.

אשר לסאלה: מדוע דוקא ירוסלים; אני הגשתי את החוק בסם הממשלה כדי להבליט את מצבה של ירוסלים כעיר בירה, וידוע שעיר בירה כוללת חלק ניכר של מוסדות ממסלתיים ואינה דומה לעיר אחרת. עד עכשיו נפל עיקר העול על האיס הקטן, והסוכנות הרגילה את עצמה חפשיה מתשלום למרות שיש לה פה הבניינים, ואותו דבר הקרן-הקיימת והממשלה והמוסדות הדתיים המרוכזים כאן. הבלטתי מסום כך את ירוסלים, שעלולה עוד יותר בעתיד להוסיף מבנים ובניינים ממסלתיים.

נסאלתי, מדוע לא הזכרתי ערי עולים. נסאלתי גם, מדוע לא אוסיף רשימה עכשיו. אינני חושב שדבר זה, לגבי יתר המקומות, יהיה לעולמי-עד, א בל אני חושב שבירוסלים זה יהיה דבר קבוע, כי אפיו הוא כזה. לגבי עיר כמו עכו, זיתכן שבעוד שנתיים, שלש, ארבע שנים היא יכולה להיכלל במוסג של עיר-עולים, אבל זה יכול להתבטל, בו בזמן שלגבי ירוסלים זה דבר של קבע. על כן לא הכנסתי זאת ומוטב שמדי פעם בפעם יקבעו את הסנה סעיר זו וזו היא עיר עולים. זה לא דורס קביעות. אפשר להגיד, למשל, שבאר-שבע תיחשב עד 1958 כעיר עולים, או עד 1960. זה בהחלט זמני וזה מוכרח להיות זמני.

בנוגע לאפוטרופוס, כבר נאמר פה; יש לשר האוצר סמכות לדחות תשלומים, אבל יש עכשיו הסכם על כך, שכן ישלמו לפי מודל ידוע. אני יודע שזה טוב מאד בסביל העיריות והן סמכות מאד, עד כמה שסמעת.

בנוגע לקביעת הפסוד המוצע בחוק באופן רטרואקטיבי; לגבי קרקעות הוזכר שישלמו את המסים רטרואקטיבית החל מיום קום המדינה. לגבי הסוכנות והקרן הקיימת, אני חושב שזה מ-1954.

מר הניג: לפי החוק כיום, הסוכנות חייבת בכל המסים.

שר הפנים י. רוקח: אני שמעתי שהסוכנות מתייחסת לזה, שהיא רשומה בכמה ארצות כ"צ'ריטבל אורגניזיישן". החוק

יבהיר את הדבר הזה.

אשר לסעיף ז' במכתב: אני בעד זה, בעיקר כל זמן שלא סודרו סופית היחסים בין הרשויות המקומיות והממשלה. לי כמה דעות ואני נמצא באמצע בירור בענין מס-הכנסה; לדעתי צריך להחזיר את זה לעיריות. לדעתי צריך לבטל את מס העסקים אשר מעיק מאד על אנשים קטנים ובינוניים והוא טרירותי. אם אומרים שצריך לסנות סעיף אחר בחוק הרי זה נוסא חדס, ואם הסעיף הזה, שאמר כי הממשלה פטורה, מתבטל בחוק אחר יסודי - כפי שמציע חבר הכנסת פרי - צריך להחליט את הצעת החוק לממשלה. אני מציע לעמוד על הצעת החוק עם התיקונים כפי שהצעתי.

היו"ר נ. חת:

ביחס לרשות הפיתוח והאפוטרופוס הייתי מכנס לקבל הסבר מהיועצים המשפטיים. בסנת 1938 החליטה ממשלת המנדט לפטר את הממשלה כשהיא בעלת הרכוס, ממסי הרכוס; וכשהיא מחזיקה את הרכוס - ממסי הארנונה הכללית. פה מדובר על ירוסלים וערי-עולים כפי שיוכרז עליהן מדי פעם בפנס, וענין רשות הפיתוח והאפוטרופוס אינו מתכסה על ידי כך, אם הרכוס הזה אינו רשום על סם הממשלה או אינו מוחזק על ידי הממשלה.

סר הפנים י. רוקח:

אגב, אני אבקס להוסיף "מועצות מקומיות" מכל הסוגים, לנוסח החוק.

מר גלאס:

החלטת הממשלה, כפי שנמסרה בזמנו למסרד המשפטים, היתה: להציע הצעת חוק סלפיה הממשלה תהיה חייבת בארנונות עירוניות בירוסלים ובערי עולים, וכן שלא תהיה הסוכנות מוחררת. הבינותי מדברי סר הפנים טבעם הכוונה היתה כאן גם לרכוס המוחזק על ידי רשות הפיתוח או על-ידי האפוטרופוס לנכסי נפקדים. אשר לרכוס הזה, במידה שהוא מוקנה לאפוטרופוס, יש חוק מיוחד המעניק לסר האוצר את הזכות לדחות את סילוק הארנונות האלו לזמן מסויים, אם כי לא לבטלן.

היו"ר נ. חת:

יוצא שנכסים שבידי האפוטרופוס, אין שום חוק פוטר אותם, אבל מותר לסר האוצר לדחות את הסילוק.

מר גלאס:

אשר לרשות הפיתוח, קבלתי הרסאה מהיועץ המשפטי להצהיר, שדין רשות הפיתוח אינו כדין הממשלה. על כן, במידה שנכסים אלה רשומים על סם רשות הפיתוח, היא חייבת בתשלום המסים, והדבר הזה טעון הסדר פנימי.

היו"ר נ. חת:

יוצא שנכסי רשות הפיתוח אינם נכסי הממשלה ואין שום פטור חל עליהם, ואין שום חוק המאפשר דחיית התשלומים האלה.

מר גלאס:

אשר לסוכנות, ביררתי שבמידה והסוכנות יכולות לטעון לאיזו ה שהוא פטור, היא יכולה לעשות זאת רק במסגרת המצומצמת של הפקודה מ-1938; זאת אומרת, במידה שהיא יכולה להוכיח שהיא "צ'ריטבל אורגניזישן" ומחזיקה במוסדות האמורים, ובמידה שהיא מוסד חינוך. אני חושב שהדבר הזה כבר כמעט אינו בצמצא. הייתי גם כן בדעה שחוק הסטאטוס נותן לממשלה את הזכות לפטור את הסוכנות מתשלום מסי ארנונה, אבל אני רואה שזה לא נכון, כי הדבר חל רק על "מסים ותשלומי חובה ממלתיים", כפי שייקבעו באמנה. אני מכין שנמצאים עכסיו במסא-ומתן על האמנה, אבל אין לממשלה סמכות לפטור את הסוכנות על סמך הסעיף הזה, וזה לא יעזור לסוכנות.

נדמה לי שהחוק, כפי שהוצע, לגבי הסוכנות אולי הוא קצת מרחיק לכת, כי על ידי זה אולי אפילו היו מפלים אותה לרעה; זאת אומרת, באותם מקומות שאזרח רגיל היה זכאי לפטור, אנחנו אומרים שהסוכנות לא תהיה זכאית לו. אם באמת המחלוקת היא כה גדולה והסוכנות טוענת שהיא פטורה מכל מיני טעמים, ולא נאה לביא את הדבר לידי הכרעה משפטית, אני מציע להוסיף סעיף: "כדי להבהיר ספק, הסוכנות היהודית... פטורה ממסים עירוניים אך ורק במידה שהפקודה הזו מאפשרת את הדבר הזה ולא מטעמים אחרים". אפשר להגיד שמחוץ לגבולות של הסעיף 4 ו-5 של הפקודה אין להעניק לסוכנות היהודית או לקרנות איזה שהוא פטור. על ידי כך אפשר לסתור כל טענה, שיש עוד איזה שהוא נוהג או חזקה המסחררים את הסוכנות. זהו המצב המשפטי כפי שנתברר לי אחרי התבוננות נוספת עם היועץ המשפטי לממשלה.

היו"ר נ. חת: את הסאלה של הפליית הסוכנות אני עוררתי ביסיבה הקודמת. אשר לסעיף 4, הוא דן בארבעה מיני בעלים: מדינה זרה, עדה דתית, מוסד צדקה ומוסד חינוכי. הסוכנות איננה אף אחד מסלסח הראשונים, ויכולה אולי להחפורר סאלה אם היא מוסד חינוכי. סעיף 5 דן בלי כל קשר מי הוא הבעל. אינני רואה כל טעם מדוע הסוכנות חחוייב לסלס מס בעד אותו דבר סאני פטור ממנו. אם אגודת "מכבי", למשל, מחזיקה קרקע סמסתמסים בו למטרות אלה, פטורה מתסלום המסים. מדוע לא תהיה הסוכנות פטורה במקרה כזה?

שר הפנים י. רוקח: הכוונה למסרדים של הסוכנות, טבהם יוסבים מאות או אלפי אנסים.

היו"ר נ. חת: אבל סעיף 5 אינו מסחרר אותה, והוא צריך לחול עליה כמו על כל מוסד אחר. מה סנוגע לסעיף הרביעי, כדי לסלק אי-הבנות צריך לנסח מה סרוצה סר הפנים: טבעד מסרדים היא תסלם, וכן הלאה. צריך להבהיר בניסוח סהסוכנות לא נחטבת כסהיא לעצמה, רק מפני סהיא סוכנות, פטורה מהמסים, אלא תלוי מה היא מחזיקה.

מר הניג: אחרי טכדקתי את החוק הבעתי דעתי כי סעיף בנוגע לסוכנות היהודית הוא מיותר לגמרי. הליקוי סקיים היום הוא אולי בביצוע. לכן, לדעתי, מיותר לכתוב טוב בהן סצריך לסלם.

מה סנוגע לסעיפים 4 ו-5 בחוק מ-1938, אפילו אם אפשר לומר סהסוכנות היא אחד מהמוסדות הכלולים כאן, יס רק מספר מוגבל של רכוס ונסאר רק רכוס של הממסלה. אני חושב קודם כל, סצריך בעד זה לסמוע גם את האוצר, ביחוד את דעת מנהל אגף נכסי המדינה. אני חושב סאפילו אם נחליט סהממסלה צריכה לסלם את המסים, אין צורך בחוק פיצוה עליה. כמסגרת התקציב היא נותנת כספים לרסויות המקומיות; לכתוב בחוק, סהיא חייבת, ולחייב אותה לעבור את הפרוצדורה סקיימת לגבי האזרחים - אני חושב סכל זה מיותר.

היו"ר נ. חת: חוק זה הוצע על-ידי הממסלה; לא ייתכן שיבוא לכאן בא-כח הממסלה וידבר נגד החוק. הממסלה יכולה להודיע סהיא לוקחת את החוק בחזרה. ביחוד יועצים מספסיים אינם צריכים להביע דעות פרטיות סלהם.

מר הניג: התחלתי בטעיף המדבר על הסוכנות. אם סעיף של הסוכנות נחוץ ונסאר בחוק, איננו מעירים שוב דבר בנוגע לממסלה; אבל אם באים למסקנה ססעיף זה אינו נחוץ, ונסאר רק סעיף לגבי הממסלה - קיימת הדעה, כפי סאני הבעתי אותה.

א. אליטר: הבנינים הגדולים בירושלים, סנותנים להם את כל השרותים - וזה חלק ניכר מהרכוס בעיר - פטורים ממס כהסתמכם כנראה על סעיף 12 בחוק המעמד, האומר: "ההנהלה, קרנותיה וסאר מוסדותיה יהיו פטורים ממסים ומתסלומי חובה אחרים המוטלים כרגיל מטעם הממסלה". אני ניגש לבעייה מנקודת ראות מעסית: הסוכנות מסרבת לסלם. ישנן רסויות מקומיות שמותר להן להגיש מספט נגד אבל לנו אסור. עירית ירוסלים אינה רוצה להגיש מספט; לא היה העוז הצבורי הדרוס להגיש מספט, עד היום. אני חושב סאם כי יס לתקן את סעיף הזה, משהו צריך להסאיר, ואת זה צריך לתת כסגנון המתאים - סמוס הסוכנות, סאינם לסס הסגת רווחים, יהיו פטורים.

אשר לסר האוצר, שיש לו הזכות לדחות את התסלומים ביחס לרסות הפיתוח, אתן לכם דוגמה מאלפת. לפי הערכת העירייה מגיע לנו מ-1948 עד 19.3.54 סך 531 אלף לירות מרסות הפיתוח בעד הרכוס שברשותה. זוהי הערכת עירית ירוסלים. מזה קבלנו 109 אלף לירות, ונסאר ליום זה חוב של 421 אלף לירות. אני מציע סהממסלה תמצא את הדרך איך להסיר את הדיסקרציה הזו. לא מספיק הסכם; הנסיון מוכיח שזה לא מועיל.

מר הניג: אני לא דברתי עם סר האוצר על הכל; רק הפניתי טסומת לבו להענות שלי, והוא בקס לדחות את הדיון עד לבירור הדברים.

א.פ.

א. אלישר:

אם יתקבל החוק כפי שהוא, ב-1954/55 אף פעם לא נוכל לגבות את הסכומים שמגיעים לנו. על רכוש הבניינים של הממשלה חייבים לנו בממוצע 50 אלף לירות.

היו"ר נ. חת:

אבקש את מר אלישר לתת מספרים מדויקים, כמה יכול או צריך להגיע לשירות ירושלים

על רכוש הממשלה.

מר גלאס:

ב-1940 נעשה תיקון לפקודה של 1938 על-ידי הוספת סעיף 5(א), אני מצטער שמישהו חסעה את עיריית ירושלים בקשר עם סעיף 12 לחוק המעמד, אבל בנוסח הרשמי של החוק מופיעה במפורש המלה שאינה מופיעה בנוסח של חבר הכנסת אלישר, וכתוב: "...ממדים ותשלומי חובה ממסלתיים אחרים".

היו"ר נ. חת:

לא נוכל לסיים את הדיון בחוק זה לפני שנשמע את דעת שר האוצר.

א. אלישר:

מה דעת שר הפנים בנוגע לבקשה להציע לממשלה, לבטל את הזכות לדחות תשלום מסים?

שר הפנים י. רוקח:

כל רכוש האפוסטרופוס עובר במהרה לרשות הפיתוח, אבל אין לזה קשר עם המצב הכספי של העיריית, כי האפוסטרופוס מסלם. האפוסטרופוס עושה דברים גדולים מאד בסביל העיריית. עיריית ירושלים קבלה רכוש מהאפוסטרופוס, והוא סוען שהוא מוכן תמורת המסים, שהוא מערער עליהם - ובצדק - להעביר רכוש צבורי לבתי-ספר, לגנים צבוריים ולמוסדות אחרים חצי-צבוריים. מתנהל מסא-ומתן והוא בקט ממני להיות המתוח. אני עוסק בזה, ולא צריך לתת תמונה לוועדה, כאילו האפוסטרופוס חדיה סתם חצי מיליון לירות ואינו מסלם. העירייה חייבת לו הרבה יותר מזה, ויש חשבון מסני הצדדים. למעשה כמעט ולא נשאר לאפוסטרופוס כסף מכל ההסכמה, למרות שקבל רכוש עצום, אלא ממכירות של בתים, שועדת לבנים מאסרת אותם. יש לירושלים בעייה, אבל היא צריכה פעם גם לגמור את הצד הסני. מגיע לירושלים, אבל גם מגיע מירושלים.

היו"ר נ. חת:

כל הדברים בנוגע לאפורטפוס ורשות הפיתוח היו רק שאלות אינפורמטיביות ואינן נוגעות לחוק. מכיון שיש בלבול בעניינים אלה לא היה לנו הדבר ברור ורצינו לדעת מה אנחנו מחוקקים.

עכשיו יסנה תמונה ברורה, שאין שום פשור ואין שום דיחוי לרכוש שנמצא ברישותה או בהחזקתה של רשות הפיתוח. ביחס לרכוש האפוסטרופוס, יש אפשרות חוקית של דיחוי על-ידי שר האוצר, ואין כוונתנו לגבוי הרכוש של רשות הפיתוח. ביחס לרכוש הסוכנות, על פי האמנה הממשלה יכולה רק לשחרר ממסים ממשלתיים, אבל איננה יכולה לפי חוק זה לשחרר את הסוכנות ממסים עירוניים.

ביחס לחלק הראשון של החוק, נדמה לי שכעת החוק ברור. ביחס לחלק הסני, בנוגע לסוכנות, הייתי מבקש את היועצים המשפטיים לנסח זאת כך, כדי לבטא את הכוונה שדבר עליה שר הפנים - שהסוכנות לא תוכל להשתמש בזה לגבוי דברים שאינם מגיעים לה.

אסר לרשימת הערים, או לא - שמענו את הסבר שר הפנים, והועדה עוד תחליט על כך. שמענו שהשר מתנגד להוסיף עוד עיר.

(3) גביית מס רכוש עירוני

א. כלפון:

נתקבל בכנסת לפני חדשים מועטים חוק בדבר הענקת סמכות לשר האוצר, למסור לעיריות - באחייצות עם שר הפנים - את גביית מס הרכוש. הרבע הראשון של השנה חלף, וכנראה שההבטחה להפעיל את החוק עוד בסנת 1954 אין לה על מה לסמוך. אם כך, לסם מה כל החוק הזה? רציתי לדעת אם שר הפנים נשאל בענין זה על-ידי האוצר, או פעל בענין זה ולא עלה בידו.

סר הפנים י. רוקח:

יש להודות שעד היום לא נסאלתי שום דבר, אבל יש סיבות לכך. מתנהל עכשיו מסא ומתן מאד ער על כמה הסדרים בין משרד הפנים ומשרד האוצר, בסאלות סבין הרטויות המקומיות ובין הממשלה. לדעתי הצטרך ועדת הפנים להקדיש בזמן הקרוב מאד יסיבה שתוקדש לענין שיטות המענק, שעומדות עכשיו על הפרק בצורה מאד דחופה, ועל בעיות יחסי מסים ושרותים בין הממשלה והרטויות המקומיות.

(4) גבולות עירוניים בחיפה

א. כלפון:

ישנה סאלה לגבי גבולות עירוניים בחיפה. ישנה רצועה צרה הגובלת עם כביש חיפה-עכו (מול קרית-חיים), ומימים ימימה היא סייכת לקרית-חיים. נודע לי כאילו ישנה בקשה מצד קרית-ביאליק, לסר הפנים, לתקן את הגבולות ולהעביר את החלק הזה לקדת-ביאליק. רציתי לדעת אם זה נכון, ולהביע את דעתי, ססאלה זו איננה חדסה. יש הסכם, ולא ייתכן כעבור עשרים שנה לבוא ולסנות את המציאות הקיימת.

סר הפנים י. רוקח:

לא ידוע לי על כך. אני רק רוצה למסור הודעה, שהקיימותי ועדת בנין עירונית בסלס קריות, שמעולם לא היו בגבולות בנין ערים. אני מוכן לבדוק את הסאלה סעורר חבר הכנסת כלפון ולהודיע לו על כך.

אבקס את הועדה, בהזדמנות זו, לסיים את הטיפול בחוק לתקון פקודת בנין ערים. החוק הגדול "תקוע" בועדת סרים. בינתיים הועדות המחוזיות מורכבות רק מנציגי משרדים. אני רוצה אנשי צבור בתוך הועדות, והענין נמצא בפני הועדה זמן ממוסך. עוד תעבור כסנה עד שהחוק ההוא יבוא אליכם ויסתיים הדיון בו.

היו"ר נ. חת:

אעמיד את החוק לדיון בהקדם, מיד לאחר גמר החוק הנדון.

(5) מסקנות ועדת הפנים לבירור בעיית עזיבת הארץ לצמיתות

היו"ר נ. חת:

ועדת המסנה שבחרנו הכינה דין-וחסבון סנתקבל פה-אחד, מלכך מספר הסגות. אחד מחברי ועדת המסנה - חבר הכנסת רפאל - אמר סצריך לקבל את הדו"ח כפי סנתקבל. בכל זאת הוחלט על ועדת ניסוח שתעבד את הניסוח. חבר הכנסת הלל לא בא ליסיבה סבה צריך היה לעבד את הניסוח, ואני שומע עכשיו שחבר הכנסת קמין מציע הצעה אחרת, אבל הוא איננו נוכח כאן.

ס. הלל:

לדעתי לא צריך להיכנס לכל הפירוטים אלא לקבוע ועדה או גוף ממלכתי לענין זה, ושזו תהיה ההמלצה העיקרית. נתתי ליוסב-ראש אחד הניסוחים סל הקמת ועדה כזו. אותה הצעה קיימת, פחות או יותר באותו קו סעמדתי עליו.

היו"ר נ. חת:

אני חושב שכבוד הועדה וכבוד הענין תובע לסיים את הענין ללא דיחוי נוסף.

י. יסעיהו:

יש רצונות מרובים והסאלה היא, איך להוציא מהענין הזה את הגרעין העיקרי. צריך לנסות להעמיד את הדברים על בסיס מינימום מתקבל על הדעת. ההגדרה סל ענין הירידה איננה מספקת. בענין זה יש נוסחה סל חבר הכנסת הלל וסלי, שנראה לי כי הוא מפלס דרך לבירור הענין.

בינתיים, תוך דיסני ועדת המסנה היו כמה החלטות סל המוסד לתיאום ואת עיקרן צריך לבטא בהחלטה סל הועדה, כדי לתת תמונה שלמה מה עושים אלה הממונים על הביצוע. אני מציע שועדת הניסוח חעסה את המלאכה לאור הערות אלו. אם לא, אולי נקיים על כך דיון כמליאת הועדה.

דו"ר נ. חת:

מה שרצוני לנו, שהמלצות תחבולנה מה-אחד, כמו בוועדת המסנה. אבל זה לא יוכל להיעלות על-ידי דחיות טוב ושוב. אין לנו ברירה אלא להיעתר לבקשה, שועדה הניסוח תתכנס שוב, אבל יש לסיים את הדבר סופית. אני מוכן להרחיב את ועדת הניסוח, אם יש דרישה לכך.

ח. מגורי-כהן:

חברי הועדה מצד הקואליציה דוחים מדי פעם את הענין הזה, ואין כל הצדקה לכך. הייתי רוצה שנגלה יחס רציני לענין, וסדחיה זו תהיה האחרונה.

א. אלישר:

כל מה שאני שומע, זה ענין של סגנון. אם יש כוונה מצד חוג ידוע בוועדה, לערער על עצם המסקנות - בבקשה, נדון על כך בישיבת המליאה; אם אין כוונה כזו, אני מסכים שחבר הכנסת יסעיהו יחן את העברית שלו.

היו"ר נ. חת:

אין כל שוונה, לא לקואליציה ולא לחלק אחר לדחות את הענין. השאלה היא בנוגע לסידור החומר והתאמת מומנט אחד. אין כל טעם לפתוח בויכוח מבלי לעשות נסיון להגיע למסקנה מסתמפת. בישיבה הבאה נתחיל לדון בענין זה ונשכ על החומר עד לגמר הדיון. לפני כן אני מציע שתשב ועדה מצומצמת ותנסה לבוא לידי מסקנות מסתמפות שתובאנה למליאת הועדה.

החלטה:

חברי הכנסת אלישר, הלל, חת, יחד עם מר שי יתכנסו היום בשעה 17.00 כדי לנסות להגיע לסיכום מסותף טובא לישיבת מליאת הועדה.

הישיבה תנעלה בשעה 11.00.